

Síða 10 og 11

Leygardagur 13. november

Einfald uppfinning

Orð og myndir:
Dagny Joensen

loyst trupulleikar hjá barnakönunum

Hóast teknologiska framgöngdin at tryggja barnakönunum, tá tær skulu eiga, hevur verið stór í okkara tíð, so er framvegis lítið gjørt fyri, at barnakönur eftir føðing kunnu kenna seg væl.

Hetta hevur Jenny Kragesteen, sjúkrasystur og 1. hjálparfólk á føðideildini á Landssjúkrahúsinum roynt at bøta upp á. Jenny Kragesteen hevur gjørt eina uppfinning, sum er so einföld og tó framúrskarandi, at hon hevur søkt og fingið uppfinningina patenttryggjaða í Danmark.

Uppfinningin er ein brósthaldari, ætlað til kvinnur, sum hava barn á brósti.

Brósthaldarin er úr bummullsklæði í tveimum lögum framman við elastik rond, sum stuðlar bróstini. Elastikrondin ger eisini, at kvinnan kann leggja eitt klæði innafyrri, um tað er neyðugt.

Umframt hetta, so er brósthaldarin soleiðis í skapi, at hann kemur væl upp á hálsin aftan, so tyngdin ikki bert liggur á asklunum, samstundis sum bróstini ikki verða kroyst óneyðuga nógv.

Uppfinningin er ikki bert gagnlig fyri føðikvinnur, men eisini fyri seingjarklæði o.o. klæði, sum barnakönur nýta, tá tær liggja á song. Nú er ikki neyðugt at skifta seingjarklæði fleiri ferðir dagliga, tí brósthaldarin tekur móti vætu, og er lættari at skifta út, so óneyðugt vask verður spart.

Jenny Kragesteen sigur, at hon hevur arbeitt á føðideildini síðan henda

varð stovnað í 1968. Tilsamans hevur hon arbeitt sum sjúkrasystur í 32 ár, so hon veit hvat sjúklingunum tørvar.

— Vanligt er, tá kvinnur hava átt og mjólkín byrjar at seta til, so rennur væta frá bróstunum, sigur Jenny og heldur fram:

— Vit hava higartil nest eitt klæði innanfyri sjúkraskjurtuna hjá barnakönunum við læsinal, men hetta er ikki so fittligt, tí tær eftir stutta tíð verða gjøgnumbløttar, og noyðast at skifta frá uttast til innast, umframt seingjaklæði fleiri ferðir dagliga.

— Ein dagin eg kom heim úr arbeiði setti eg seymimaskinuna fram eftir at eg hevði hugsað um, hvussu hesin spurningur kundir loysast.

Ursliðið var so einfalt, at eg tók brósthaldarin við til arbeiðis, og bað eina barnakön royna hann. Barnakönan helst brósthaldarin verða framúrskarandi, og onkur bað meg royna at fáa patent upp á uppfinningina.

Eg vendi mær til íðnaðarráðstovuna, og har vóru tær fús at hjálpa mær at senda umsókn til patent-skrivstovuna í Keypmannahavn, hiðani vit fingið boð beinanvegin, at umsóknin varð játtað at taka upp til samráðingar.

Slikt tekur langa tíð, umleið tvey ár í hesum ferri, men meðan umsóknin er til viðgerðar á patent-skrivstovuni er uppfinningin samstundis vard, so eingin annar persónur kann fáa loyvi at brúka hesa, uttan umsóknar.

Meðan patent-skrivstovan arbeiddi við mál-

Jenny Kragesteen sæst her við einföldu uppfinning síni, sum hon hevur fingið patent uppá. Við síðuna av sæst skjalið frá patentskrivstovuni í Keypmannahavn, sum tryggjar brósthaldarin og einarætt til framleiðslu 17 ár frameftir

inum, royndi eg at fáa framleiðslu í lag. Vit vendu okkum til framleiðara í Klaksvík, sum gjørdur tær fyrstu royndirnar. Av tí at teir har norðuri ikki høvdu røttu seymimaskinurnar, fekk eg samband við framleiðara í Ikast, sum nú er farin undir roynd at framleiða.

Hvat hevur verið nýtt á føðideildum í Danmark?

— Tá eg fór til Danmarkar at tosa við patent-skrivstovuna, kannaði eg samstundis á sjúkrahús- og føðideildum har, hvat var nýtt til barnakönur.

Tað visti seg, at har nýttu tær klæði og læsinal, eins og altíð hevur verið gjørt. Tó høvdu tær á eini føðideild svenska uppfinning, sum líktist minari, men har vóru so nógvir bendlar sum skuldu bindast saman, at barnakönurnar ikki tímdu at brúka hetta.

— Eg havi eisini spurt kvinnur, sum hava átt í hinum Norðanlondunum um slikt fyrbrigdi, men tær kenna einki til annað enn klæði og læsinal, sigur Jenny Kragesteen.

Uppfinningin hjá Jenny Kragesteen verður nú

brúkt í Føroyum, men umframt hetta, so eru føðideildir í Danmark eisini áhugað fyri at royna brósthaldaran. Orsakað av sparitíðunum í Danmark, er ikki rættulig gongd komið á málið enn.

Hvat kann slikt patent annars nýtast til?

— Eitt patent merkjur, at uppfinning er vard soleiðis, at eingin annar enn tann sum hevur fingið patentíð, kann nýta tað. Umframt hetta so er slikt patent vart í 17 ár fram-yvir.

— Eg kann tó sjálf avgera, um eg skal nýta tað

sjálf, ella selja tað til framleiðara.

Hvur tú ætlanir um at selja uppfinning tina?

— Nei, so langt er tað ikki komið enn. Fyribils royni eg at fáa framleiðsluna í gongd, og at selja vøruna sjálf, — annaðhvørt til stovnar ella beinleiðis til barnakönur, sum hava áhuga fyri at keypa.

Fyribils er nóg mikið at takast við, sigur Jenny og skoytir uppi, at framtíðin fer at prógva, um uppfinningin er so mikið góð, at hon kann bera seg.